

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **S. B.**, nar. ..., státní příslušnost Ukrajina, t. č. PoS Kostelec nad Orlicí, Rudé armády 1000, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, k žalobě žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 2. 2017, čj. OAM-26/ZA-ZA11-ZA15-2017,

t a k t o :

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný správní orgán rozhodl dne 2. 2. 2017 o nepřipustnosti žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany dle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil. Třetím výrokem žalovaný rozhodl o tom, že státem, příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro

určení členského státu příslušného k posuzování žádostí o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, (dále je „Nařízení Evropského parlamentu a Rady), je Polská republika.

Žalobce podal včasnou žalobu, v níž namítal porušení §§ 3, 50, 52 a 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, z průběhu správního řízení, dále pak čl. 3 odst. 2 a čl. 17 Dublinského nařízení, rovněž pak čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, ve spojení s ust. § 2 odst. 1 správního řádu. Namítal tak nesprávné zjištění stavu věci, nedostatek podkladů, neprovedení potřebných důkazů i nedostatečné odůvodnění závěrů správního rozhodnutí. Namítal rovněž nezvážené aplikace cit. článků Dublinského nařízení a porušení Úmluvy spatřoval v tom, že mu hrozí předání do Polské republiky a tím i ponižující zacházení. Dne 10. 3. 2017 soud obdržel doplnění žaloby, v němž se uvádí, že žalobce nemůže být předán do Polské republiky, neboť zde dochází k vážným systémovým nedostatkům v oblasti azylového řízení. Žalovaný nepostupoval dle čl. 3 odst. 2, druhý pododstavec Dublinského nařízení, když neposoudil faktickou situaci v Polské republice, tedy dostatečně nezjistil stav věci, postup žalovaného při posouzení věci byl nedostačující, jak plyne z množství veřejně dostupných a aktualizovaných zpráv, týkajících se situace žadatelů o azyl v Polské republice. Jako podklad využil žalovaný pouze jednu zprávu, a to Informaci OAMP Polsko, Azylový systém, z 20. 9. 2016, z něhož pouze odkázal na právní úpravu, což považuje žalobce za zcela nedostatečné. Dokazování bylo uzavřeno citací, že v Polsku k žádným systémovým nedostatkům nedochází; citace právní úpravy a konstatování, že v zemi žádají ročně o azyl tisíce uprchlíků, však není v tomto směru dostatečným odůvodněním. European Council on Refugees and Exiles (ECRU) totiž hovoří o tom, že roste počet případů, ve kterých národní soudy nařídily suspendování Dublinských transferů do EU zemí, včetně Bulharska, Maďarska, Malty, Polska a Itálie, z důvodů přeplněnosti tamních středisek, ztížených podmínek v přístupu k poradenství a základnímu vzdělání, k soudní a jiné ochraně. Takové rozhodnutí ve vztahu k Polsku vydalo např. Nizozemí, s odkazem na průtahy a neefektivnost řízení. Polsko dle cit. rozhodnutí nedostatečně zohledňuje jednotlivé případy a vrací žadatele na Ukrajinu. Řádné odůvodnění neexistence systémových nedostatků v zemích, kam mají být žadatelé o azyl v rámci Dublinského nařízení navraceni, přitom zdůrazňuje rozhodnutí Nejvyššího správního soudu čj. 1 Azs 248/2014 ze dne 25. 2. 2015. Fakt, že v uvedených případech odkaz na právní úpravu nestačí, zdůraznil i nálezný Ústavního soudu č. III. ÚS 2331/14 z 18. 9. 2014. Žalobce je z uvedených důvodů přesvědčen, že došlo k porušení čl. 3 odst. 2 druhý pododstavec Dublinského nařízení, namítá nezákonnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí žalovaného a navrhuje jeho zrušení a vrácení věci k dalšímu řízení.

Dne 12. 4. 2017 se žalovaný k námitkám žalobce písemně vyjádřil, uvedl, že nepovažuje žalobcovy námitky za adekvátní. Žalobce vycestoval z vlasti 12. 4. 2016 autobusem do Polské republiky, kde setrval až do srpna, poté cestoval přes Slovensko do ČR. Důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je to, že žalobce se nechce vrátit na Ukrajinu z důvodu nástupu do armády. Žalovaný v průběhu řízení řádně zkoumal případnou příslušnost ČR k posouzení žádosti žalobce, je přesvědčen, že skutkový stav ve věci zjistil dostatečně, s tím, že v dané věci je příslušnost Polské republiky k věcnému posouzení věci nepochybná. K postupu dle čl. 17 Dublinského nařízení, tedy k tzv. doložce svrchovanosti, žalovaný zdůrazňuje,

že se jedná o oprávnění členského státu, nikoliv jeho povinnost, využití diskrečního oprávnění tak není vynutitelné, a to ani soudní cestou. V situaci, kdy členský stát své oprávnění nevyužije, nemusí správní orgán, rozhodující ve věci, takovou okolnost výslovně odůvodňovat. Na aplikaci tohoto článku tedy není právní nárok. K nedostatečnému zjištění systémových nedostatků v Polské republice žalovaný uvádí, že okolnosti tamního řízení hodnotil dle shromážděných podkladů, Polská republika je považována za bezpečnou zemi původu, která dodržuje mezinárodní smlouvy a je plnohodnotným členem EU. Dále žalovaný připomíná, že skutečnosti, které by vyvrátily domněnku, že se jedná o stát, který neporušuje základní lidská práva a dbá na jejich dodržování, by musely nabýt síly vážných obav ze systematických nedostatků azylového řízení a podmínek příjmu žadatelů, nesoucích sebou riziko nelidského nebo ponižujícího zacházení, takové informace žalovaný nemá a nepředložil je ani žalobce. V tomto smyslu žalovaný odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2016, čj. 9 Azs 27/2016. Z podkladové zprávy, přítomné ve spise, žalovaný podrobně zhodnotil polské azylové řízení s ohledem na možný výskyt systematických nedostatků azylového řízení v zemi příslušné k merotornímu posouzení žádosti žalobce a uzavřel, že i případné ojedinělé či excesivní případy nemohou v tomto směru založit obavu o systematických nedostacích ve smyslu právního předpisu. Pokud by se snad nějaký problém vyskytl, Polská republika dává možnost obrátit se na polské instituce či orgány s žádostí o pomoc. Žalovaný z uvedených důvodů navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

K žádosti žalobce soud v opakovaném řízení dne 31. 3. 2017 vyhověl samostatným usnesením o přiznání odkladného účinku žaloby.

Při jednání soudu dne 4. 5. 2017 žalobce sdělil, že se narodil v Íránu, důvodem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany je obava, že by byl na Ukrajině odveden do války a on je již ve věku, kdy rozhodně bojovat nechce. Rád by pracoval a normálně žil. Obává se, že pokud by byl navrácen do Polska, jeho žádosti o azyl nebude vyhověno a jeho obavy se tak naplní. Toto je důvod jeho žádosti i podané žaloby ve věci, trvá na žalobě, náhradu nákladů řízení neúčtuje. Pověřená pracovnice žalovaného plně odkázala na písemné vyjádření ve věci a navrhla zamítnutí žaloby, náhradu nákladů řízení nežádala.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal.

Ze správního spisu plyne, že žalobce dne 19. 1. 2017 poskytl žalovanému údaje k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, uvedl, že se narodil v Pákistánu, je státním příslušníkem Ukrajiny, národnosti balúč. Věřil v Boha, politicky byl příslušný v Pákistánu v 80. letech k Balúčistánské studentské organizaci. Jeho dvě děti žijí v Oděské oblasti, dne 12. 4. 2016 odjel do Polské republiky, v srpnu pak cestoval přes Slovensko do ČR. Má platné vízum Polské republiky do 25. 2. 2017. V Praze byl fyzicky napaden, má problémy s žebry, nemohl dýchat a špatně chodil. Byl v nemocnici na ošetření, ofotili si polské pojištění, následně chtěli, aby za ošetření doplatil peníze, on však žádné nemá. Pracoval jako námořník, byl po celém světě, certifikáty se vydávají na pět let. Při obnovení mu nechtěli vydat nové doklady, řekli

mu, že má vyjet do Luhanska a Doněcka. Divil se, proč má jít bojovat, toto odmítl, již si své odbojoval v Afghánistánu v r. 1986. Řekli mu, ať si to rozmyslí, že půjde jinak do vězení. Dříve podléhali vojenské službě muži do 45 let, pak to ale prodloužili. Žalobci již je 50 let, začaly mu chodit předvolánky, které nepřebíral. Kamarád mu pomohl vyřídit polské vízum, chtěl pracovat v přístavu, kde práci zná, ale nevzali ho, pracoval tedy na stavbách, chvíli práce byla, chvíli zase ne. Chtěl požádat o azyl v Polsku, ale lidé říkali, že oba státy mají dobré vztahy a že bude poslán zpět na Ukrajinu. Týž den pak v rámci pohovoru žalobce sdělil, že po příjezdu do ČR si přivydělával jako závozník nábytku, po napadení ale pracovat nemohl, došly mu peníze, žil tři dny na ulici, ohříval se v autobusech a v supermarketech. Pak potkal jednoho cizince, který mu dal adresu na organizaci, pomáhající cizincům a dostal na jídlo a adresu do Zastávky. Součástí správního spisu je dublinský dokument o uděleném polském vízu, Informace OAMP o azylovém systému v Polsku ze dne 20. 9. 2016,

V napadeném rozhodnutí žalovaného se uvádí, že podle čl. 3 odst. 1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady, členské státy posuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III. nařízení. Dle čl. 3 odst. 2 nařízení, pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. Podle čl. 7 odst. 1 nařízení **se kritéria pro určení příslušného členského státu uplatňují v pořadí, v jakém jsou uvedena** v této kapitole (tj. III. kapitole, články 7 – 15).

Podle čl. 8 odst. 1 nařízení, pokud je žadatelem nezletilá osoba bez doprovodu, je příslušným členským státem ten členský stát, ve kterém se oprávněně nachází její rodinný příslušník nebo její sourozenec, pokud je to v nejlepším zájmu nezletilé osoby. Je-li žadatelem vdaná či ženatá nezletilá osoba, jejíž manžel či manželka se nenacházejí oprávněně na území členských států, je příslušným členským státem ten členský stát, v němž se oprávněně nachází otec, matka nebo jiný dospělý, jenž je za tuto nezletilou osobu zodpovědný podle práva nebo praxe dotyčného členského státu, nebo sourozenec. Podle odst. 2, pokud je žadatelem nezletilá osoba bez doprovodu, která má příbuzného, jenž se oprávněně nachází v jiném členském státě, a pokud se na základě posouzení jednotlivého případu dojde k závěru, že tento příbuzný se o ni může postarat, tento členský stát sloučí nezletilou osobu s jejím příbuzným a je příslušným členským státem za předpokladu, že je to v nejlepším zájmu nezletilé osoby. Podle odst. 3, pokud se rodinní příslušníci žadatele nebo jeho sourozenci nebo příbuzní uvedení v odstavcích 1 a 2 zdržují ve více než jednom členském státě, rozhodne se o příslušném členském státě s ohledem na nejlepší zájem nezletilé osoby bez doprovodu. Podle odstavce 4, v případě, že není přítomen žádný rodinný příslušník, sourozenec nebo příbuzný uvedený v odstavcích 1 a 2, je příslušným členským státem ten členský stát, ve kterém nezletilá osoba bez doprovodu podala svou žádost o mezinárodní ochranu za předpokladu, že je to v nejlepším zájmu nezletilé osoby. Žalovaný uvedl, že žalobce je osobou zletilou, a proto **nelze toto kritérium v jeho případě aplikovat**.

Podle čl. 9 nařízení, pokud má žadatel rodinného příslušníka, který může pobývat jako osoba požívající mezinárodní ochrany v některém členském státě, bez ohledu na to, zda tato rodina vznikla již dříve v zemi původu, je tento členský stát příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu za předpokladu, že dotčené osoby vyjádřily své přání písemně. Žalovaný uvedl, že z žalobcem podané žádosti o mezinárodní ochranu vyplývá, že na území členských států nepobývají žádní členové jeho rodiny, požívající mezinárodní ochrany, a proto na něho **nelze aplikovat ani kritérium uvedené v článku 9 nařízení**.

Podle čl. 10 nařízení, pokud má žadatel v členském státě rodinného příslušníka, o jehož žádosti o mezinárodní ochranu dosud nebylo v tomto členském státě přijato první rozhodnutí ve věci samé, je tento členský stát příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu za předpokladu, že dotčené osoby vyjádřily své přání písemně. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že z žalobcem podané žádosti o mezinárodní ochranu vyplývá, že na území členských států EU nepobývají žádní členové jeho rodiny, kteří by na území takového členského státu byli oprávněni pobývat jako žadatelé o mezinárodní ochranu a o jejichž žádostech dosud nebylo přijato první rozhodnutí ve věci samé, proto na žalobce **nelze aplikovat ani kritérium uvedené v článku 10 nařízení**.

Podle čl. 11 nařízení, pokud několik rodinných příslušníků nebo svobodných nezletilých sourozenců požádá o mezinárodní ochranu ve stejném členském státě současně nebo tak brzy po sobě, že řízení o určení příslušného členského státu může probíhat společně, a pokud by uplatnění kritérií stanovených tímto nařízením vedlo k jejich oddělení, je příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu všech rodinných příslušníků nebo svobodných nezletilých sourozenců je členský stát, který je podle kritérií příslušný k převzetí největšího počtu těchto osob, jinak je příslušný ten členský stát, který je podle kritérií příslušný k posouzení žádosti nejstaršího z nich. Z žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu vyplývá, že na území členských států EU nepobývají žádní jeho rodinní příslušníci nebo svobodní nezletilí sourozenci, proto v jeho případě **nelze aplikovat ani kritérium uvedené v článku 11 nařízení**.

V dalším pak žalovaný v cit. rozhodnutí ze dne 2. 2. 2017 odkazuje na čl. 12, kde v odst. 1 stojí, že pokud je žadatel držitelem platného povolení k pobytu, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto povolení vydal. Podle odst. 2, pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil, ledaže bylo vízum uděleno jménem jiného členského státu v rámci ujednání o zastupování podle článku 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech. V tom případě je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný zastupovaný členský stát. Ustanovení dále upravuje postup v případě držitele víza, kterým je i žalobce, s tím, že bylo zjištěno, že v den podání žádosti o mezinárodní ochranu na území České republiky byl držitelem dlouhodobého víza č. 007122501, vydaného Polskou republikou dne 31. 3. 2016 v Oděse, s platností ode dne 6. 4. 2016 do 25. 2. 2017, počtem 159 dní pobytu a vícenástobným vstupem, jehož platnost skončila před méně než šesti měsíci.

Žalovaný uvádí, že v případě žalobce tak považuje za nezbytné aplikovat čl. 12 Nařízení Evropského parlamentu a Rady.

Správní orgán požádal dne 19. 1. 2017 Polskou republiku o převzetí příslušnosti k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu a Polsko dne 30. 1. 2017 svoji příslušnost uznalo. Dle čl. 18 cit. Nařízení je členský stát, příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu dle tohoto nařízení povinen převzít žadatele o mezinárodní ochranu, který podal žádost v jiném členském státě a dokončit posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Polská republika je tak povinna převzít žadatele a posoudit jeho žádost věcně.

Krajský soud dále konstatuje, že na str. 4 cit. rozhodnutí se nachází odůvodnění neexistence závažných důvodů domnívat se, že v Polské republice dochází k systematickým nedostatkům azylového řízení a v podmínkách přijetí žadatelů, které by dosahovaly možného rizika nelidského či ponižujícího zacházení, žalovaný podrobně popsal právní úpravu, zaručující ve státě řádný průběh azylového řízení prostřednictvím k tomu příslušných orgánů a soudního systému. Uvádí rovněž, že v případech, kdy je osoba vracena do Polské republiky v rámci postupu dle Nařízení, je umístěna do přijímacího střediska či do detenčního zařízení na dobu max. 48 hodin, následně je pak umístěna do střediska s ostrahou na žádost soudu. Průběh řízení je totožný jako u žadatelů, kteří dobrovolně přicestují do Polska a podají zde žádost o mezinárodní ochranu. Žalovaný připomíná rovněž, že mu je známo, že např. v případě Řecka Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky vyslovil stanovisko k zdržení se transferů uprchlíků do země, což v případě Polska neplatí a tamní azylový systém není považován za zásadněji problematický. Se stanoviskem žalovaného pro případ žalobce krajský soud plně souhlasí, neboť v průběhu řízení žalobce sám nesdělil žádné vážnější obavy z pobytu v Polské republice, naopak, několik měsíců tam pobýval a pracoval. Jediný důvod, pro který by nechtěl zpět do Polska žádat o mezinárodní ochranu je ten, že slyšel, že Polská republika a Ukrajina mají dobré vztahy a mohl by být vrácen. Takové sdělení však nemůže, dle přesvědčení soudu, naplnit důvodné obavy z nesystematického postupu Polské republiky, který by naplnil obavy z nelidského či ponižujícího zacházení. Soud pak zdůrazňuje, že ve více státech EU v posledních letech dochází k tomu, že tamní přijímací střediska jsou kapacitně na hranici únosnosti, jednotlivé země EU až na výjimky, jako např. Řecko či Itálie, případně i Maďarsko v r. 2015 – 2016, se s problémem dokázaly seriózně vypořádat a v době současné již tyto problémy avizovány nejsou. To, že žádosti žalobce nemusí být vyhověno, k závěru o systematických nedostacích systému, které by bylo možné označit za nelidský či ponižující přístup, uzavřít nelze. Krajský soud proto po projednání a přezkoumání věci žalobní námitky za oprávněné v daném případě neshledal, žalovaný si shromáždil aktuální poznatky o průběhu azylových řízení v Polské republice a svůj závěr řádně odůvodnil. Soud pak, s odkazem na ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu zamítl jako nedůvodnou.

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když ve věci úspěšný žalovaný správní orgán náhradu nákladů řízení nežádal.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 4. května 2017

JUDr. Jana Kábrtová
samosoudkyně